

องค์ความรู้ที่ได้จากการดำเนินงานทูปี๋นัมเบอร์วัน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

Knowledge-based Paradigm derived from the implementation of “TO BE NUMBER ONE” Project at Chiang Rai Rajabhat University

วรินทร์ย์ เยาว์ธานี^{*}
Warinsee Yaothane^{*}

บทคัดย่อ

การวิจัยองค์ความรู้ที่ได้จากการดำเนินงานทูปี๋นัมเบอร์วัน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาองค์ความรู้ที่ได้จากการดำเนินงานทูปี๋นัมเบอร์วัน (2) ศึกษาความพึงพอใจผู้เข้าร่วมกิจกรรม (3) ศึกษาปัญหาการดำเนินงานทูปี๋นัมเบอร์วัน และ (4) ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในการดำเนินงานทูปี๋นัมเบอร์วัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วยแกนนำทูปี๋นัมเบอร์วัน ผู้นำชุมชน และผู้เข้าร่วมกิจกรรม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ การสนทนากลุ่ม (Focus Group) การสัมภาษณ์ (Interview) และแบบสอบถาม จำนวน 380 ราย สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

ผลการวิจัยพบว่า องค์ความรู้ที่ได้จากการดำเนินงานทูปี๋นัมเบอร์วันมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ได้แก่ สูตรลับความสำเร็จในการดำเนินงานชื่อ M-Strong หมายถึง ชุดขององค์ความรู้ที่นำไปใช้ในการดำเนินงานทูปี๋นัมเบอร์วัน ประกอบด้วย M = mind หมายถึง ทำทูปี๋นัมเบอร์วันด้วยใจ มีความรักและความศรัทธาต่อองค์กรประธานโครงการ S = Skill มีทักษะและการคิดอย่างสร้างสรรค์ T = Transfer มีการถ่ายทอดการทำงานจากรุ่นสู่รุ่น R = Relationship การสร้างความสัมพันธ์ในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน และมีเครือข่ายการทำงาน O = Organize มีการทำงานอย่างเป็นระบบ N = Network มีการสร้างและพัฒนาเครือข่าย G = Grand งานที่ต้องประสบผลสำเร็จที่ยิ่งใหญ่สำหรับความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของสมาชิกทูปี๋นัมเบอร์วัน พบว่า กิจกรรมมีความน่าสนใจ อยากให้มีการจัดกิจกรรมขึ้นอีกมากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา กิจกรรมทูปี๋นัมเบอร์วันทำให้ชุมชนเกิดความสามัคคี ส่วนปัญหาในการดำเนินงานพบว่า แกนนำ มีปัญหาเรื่องการจัดสรรเวลาเรียนกับกิจกรรมไม่ตรงกัน ปัญหาการสนับสนุนงบประมาณไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน นอกจากนี้ยังมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมพบว่า ควรจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และมีการติดตามผลเป็นระยะ เพื่อให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

คำสำคัญ: องค์ความรู้, การดำเนินงาน, ทูปี๋นัมเบอร์วัน, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

¹ ชมรมทูปี๋นัมเบอร์วัน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

¹ TO BE NUMBER ONE, Chiang Rai Rajabhat University

^{*} Corresponding author. Tel. 08-1287-7557 E-mail: warinsee@hotmail.com

Abstract

The study entitled “Knowledge-based paradigm derived from the implementation of “TO BE NUMBER ONE” project” aimed to examine the knowledge-based paradigm from the project implementation, to investigate the participants’ satisfaction towards the activity implementation, and to scrutinize the additional opinions on the project implementation. The samples of the study included To Be Number One activity leaders, community heads, and project participants. The instruments for data collections consisted of focus group technique, interviews, and the questionnaires seeking for the participants’ satisfaction. The obtained data were analyzed through frequency, percentage, mean and standard deviation. The findings of the study are as follows.

The knowledge-based paradigm derived from “TO BE NUMBER ONE” project comprised: the secret of success in working implementation called “M-Strong”. It is the knowledge-based paradigm series applied for implementing To Be Number One activities. This acronym implies that M refers to mind, that is the working group devote themselves for TO BE NUMBER ONE Project and royally believe in and respect toward Princess Ubol Rattana, the chair of the project; S means skill, that is the creativities; T means transfer, that is the activists have transferred their working experiences from generation to generation; R is relationships, that is the relationships of the members in working and living together; O refers to organization, that is how the project has been systematically implemented; N means networking, that is the working groups create networks and connections to work out the project, and G refers to grandness; that is the project activities have been done successfully and grandly. On the participants’ satisfaction toward the project activity implementation, it was revealed that the implementing activities were really interesting. Most of the participants wanted to re-organize the activities followed by the ways in that “To Be Number One project activities” enabled to harmonize the communities. On the problems of project activity implementation, it was declared that the activity leaders were not able to manage their study time to match with the activities and there was insufficient. Additionally, the participants suggested the involved parties to organize the activities continually and frequently follow-up the implementation results in order to increase the effectiveness of the project activity implementation.

Keywords: Knowledge-based, implementation, TO BE NUMBER ONE, Chiang Rai Rajabhat University

ความสำคัญของปัญหา

โครงการทูปีนัมเบอร์วัน เป็นโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในทุกระดับของชุมชน สืบสานพระราชปณิธานโครงการ พระองค์ทรงมีความห่วงใยต่อประชาชนชาวไทยเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชนที่เป็นกลุ่มขนาดใหญ่ เพราะมีจำนวนถึง 21 ล้านคน ซึ่งเป็นกลุ่ม

ที่เสี่ยงต่อการติดยาเสพติดสูง เนื่องจากเป็นวัยที่ต้องเรียนรู้ในสิ่งต่างๆ แต่ยังขาดวุฒิภาวะทางอารมณ์ที่ดีพอ รวมทั้งการเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทั้งทางกายและจิตใจ จึงทรงพระกรุณาธิคุณรับเป็นองค์ประธานในการรณรงค์ป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยใช้ชื่อที่เรียกได้ง่ายสื่อให้เกิดความเข้าใจว่า โครงการ TO BE NUMBER ONE เพื่อการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดภายใน ประเทศให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ โดยความร่วมมือและร่วมพลัง จากภาครัฐและเอกชน กระตุ้นและปลูกจิตสำนึกของปวงชนในชาติให้มีความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักว่าการที่จะเอาชนะยาเสพติดมิใช่หน้าที่ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง องค์กรใดองค์กรหนึ่ง แต่ว่าทุกคนในชาติจะร่วมแรงร่วมใจกันเป็นพลังของแผ่นดินที่จะต่อสู้และเอาชนะยาเสพติดได้โดยเร็ว โดยพระองค์มีพระประสงค์มุ่งเน้นการรณรงค์ในกลุ่มเป้าหมายหลัก คือวัยรุ่นและเยาวชน โดยใช้กลวิธีสร้างกระแสแสดงพลังอย่างถูกต้อง โดยไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด สร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจให้กับเยาวชน ตลอดจนการสร้างเครือข่ายสมาชิก TO BE NUMBER ONE เพื่อร่วมทำการรณรงค์และจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เป็นเสมือนการเติมสิ่งที่ดีในชีวิต เพื่อให้เกิดค่านิยมของการ “เป็นหนึ่งโดยไม่พึ่งยาเสพติด” ความหมายคือ สามารถฝึกฝน และทำจนเป็นผลสำเร็จ ทำแล้วมีความสุข มีความเชื่อมั่นและมีความภาคภูมิใจ หลักการดำเนินงานของ TO BE NUMBER ONE ยึดหลักวัยรุ่นและเยาวชนเป็นศูนย์กลาง บนพื้นฐานของความเข้าใจธรรมชาติพัฒนาการความต้องการ ความพอใจ และพฤติกรรมเฉพาะวัยรุ่น โดยมีการส่งเสริมความสามารถ กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก และช่วยเสริมความภาคภูมิใจ ใช้ดนตรี กีฬา ในการเข้าถึงเยาวชน กระตุ้นให้เยาวชนหันมารวมกลุ่มกัน สร้างความรู้และทักษะในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งเป็นภูมิคุ้มกันที่สำคัญสำหรับเยาวชนในชุมชนให้ปลอดภัยจากยาเสพติด มีกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน สร้างศูนย์รวมไว้ให้วัยรุ่นมารวมกลุ่มกันทำกิจกรรมที่หลากหลาย สร้างสรรค์และเกิดสุขสร้างเครือข่าย TO BE NUMBER ONE ที่มีศักยภาพจะทำให้การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อเนื่องและยั่งยืน

จากสถานการณ์ยาเสพติดในประเทศไทย สะท้อนให้เห็นถึงการแพร่ระบาดของยาเสพติดที่ยังคงมีอยู่ในกลุ่มที่เป็นอนาคตของชาติ สภาพปัญหาเหล่านี้ได้กระตุ้นให้เกิดความตื่นตัวหลายฝ่ายในการปกป้องลูกหลานให้ห่างไกลจากยาเสพติด ปัจจุบันได้มีโครงการต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย เช่น โครงการชมรมหัวใจไร้สาร โครงการโรงเรียนสีขาว เป็นต้น โครงการเหล่านี้นับเป็นโครงการที่ดีและเป็นประโยชน์ยิ่งในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายา (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2545: 21) แม้ว่าจะมีการดำเนินการปราบปรามยาเสพติดขั้นเด็ดขาดต่อเนื่องตลอดมา แต่ก็ยังพบว่าปัญหายาเสพติดก็ยังคงมีการแพร่ระบาดอยู่ในกลุ่มเยาวชนนักเรียน นักศึกษาตลอดมา ดังที่ อภิชัย กุลชา (2536: 17) กล่าวถึงผลสำรวจของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียน นักศึกษา 5,413,271 คน พบว่ามีกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดอยู่ 60,560 คน ในกลุ่มนี้มีนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับเหล้าและบุหรี่มากที่สุด 58,539 คน หรือ 1.08% เป็นนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 27,332 คน ดิดเหล้าและบุหรี่ 25,538 คน สงสัยว่าค้ายาบ้า 17 คน และยังใช้ยาอยู่ 275 คน และกลุ่มที่เคยใช้ 980 คน กลุ่มที่บำบัดรักษาหายแล้ว 522 คน กลุ่มนักเรียนที่ยังใช้ยาอยู่ ดิดสารระเหยมากที่สุด รองลงมาเป็นยาบ้าและกัญชา ซึ่งยังเป็นปัญหาของสังคม สอดคล้องกับแนวคิดของ กมล รอดคล้าย (2551 : 15) ได้กล่าวว่า ปัญหายาเสพติดเป็นเรื่องซับซ้อนและมีพลวัตเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นชนิดของยาเสพติด ลักษณะการใช้ กลุ่มประชากรผู้ใช้ ทำให้ยากต่อการจัดการให้หมดสิ้นไปอย่างถาวรโดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนในช่วงอายุ 15-24 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรหลักที่ยังคงมีปัญหายาเสพติด มีความเปราะบาง มีความเสี่ยงต่อการใช้ชีวิตในสังคม ตลอดจนพฤติกรรมของเยาวชนในการดำเนินชีวิต ส่วนที่เป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญ เช่น การสูบบุหรี่ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การเที่ยวสถานบันเทิง เล่นการพนัน ใช้ยาเสพติด มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การรวมกลุ่มแก๊งก๊วนการทะเลาะ

วิวาท ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นพฤติกรรมเสี่ยงของเยาวชนที่อาจนำไปสู่การใช้ยาเสพติดและติดยาเสพติดในที่สุด หากปล่อยให้เยาวชนมีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับย้อมส่งผลกระทบต่อพัฒนาประเทศทั้งปัจจุบันและอนาคตอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และจากข้อมูลสรุปสถานการณ์ยาเสพติดปี 2553 ของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) พบว่าอายุของผู้เข้าบำบัดรักษากลุ่ม อายุน้อย มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะกลุ่มอายุ 15-19 ปี ซึ่งชี้ให้เห็นว่ากลุ่มเด็กและเยาวชนมีแนวโน้มเข้ามาเกี่ยวข้องกับยาเสพติดมากขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายเป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นสถาบันที่ต่อยอดมาจากระดับมัธยมศึกษา ได้พัฒนาโครงการทูปีนัมเบอร์วัน ดำเนินกิจกรรมตั้งแต่ปี 2545 เนื่องจากผู้บริหารมองเห็นว่าโครงการทูปีนัมเบอร์วันเป็นโครงการที่ดี เป็นโครงการที่จะนำพาเยาวชนไม่หันไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด โดยใช้กิจกรรมที่สร้างสรรค์ มีประโยชน์ ได้มีการประกาศนโยบายชัดเจน คือ ทุกชีวิตในมหาวิทยาลัยเป็นสมาชิกทูปีนัมเบอร์วัน โดยมีกลุ่มนักศึกษาเป็นผู้ขับเคลื่อนในการทำกิจกรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดกิจกรรมหลายรูปแบบในการสร้างกระแสนิยม มีการจัดกิจกรรมค่ายพัฒนาสมาชิกเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจให้กับเยาวชน และมีการสร้างและขยายเครือข่ายให้ครอบคลุมทั้งจังหวัดและประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกัน แสดงพลังไม่เอายาเสพติดปัจจุบัน การดำเนินกิจกรรมมีแรงจูงใจป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด ทูปีนัมเบอร์วันของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายได้ดำเนินงานมาเป็นระยะเวลา 14 ปี นับตั้งแต่ปี 2545-2559 มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง มีการดำเนินกิจกรรมตามหลักแผนยุทธศาสตร์ ปัจจุบันมีสมาชิกทูปีนัมเบอร์วัน 200,000 คน มีศูนย์เพื่อนใจทูปีนัมเบอร์วันที่ให้บริการ ในด้านการให้คำปรึกษาโดยมีแนวคิดปรับทุกข์ สร้างสุข แก้ปัญหา และพัฒนาชีวิต โดยผู้มาใช้บริการส่วนใหญ่เป็นนักเรียนนักศึกษา มีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ โดยมีกลุ่มแกนนำนักศึกษาเข้ามาเป็นจิตอาสาขับเคลื่อนกิจกรรมของชมรม มีการถ่ายทอดแกนนำจากรุ่นสู่รุ่นจนปัจจุบันได้สร้างแกนนำมาถึงรุ่นที่ 14

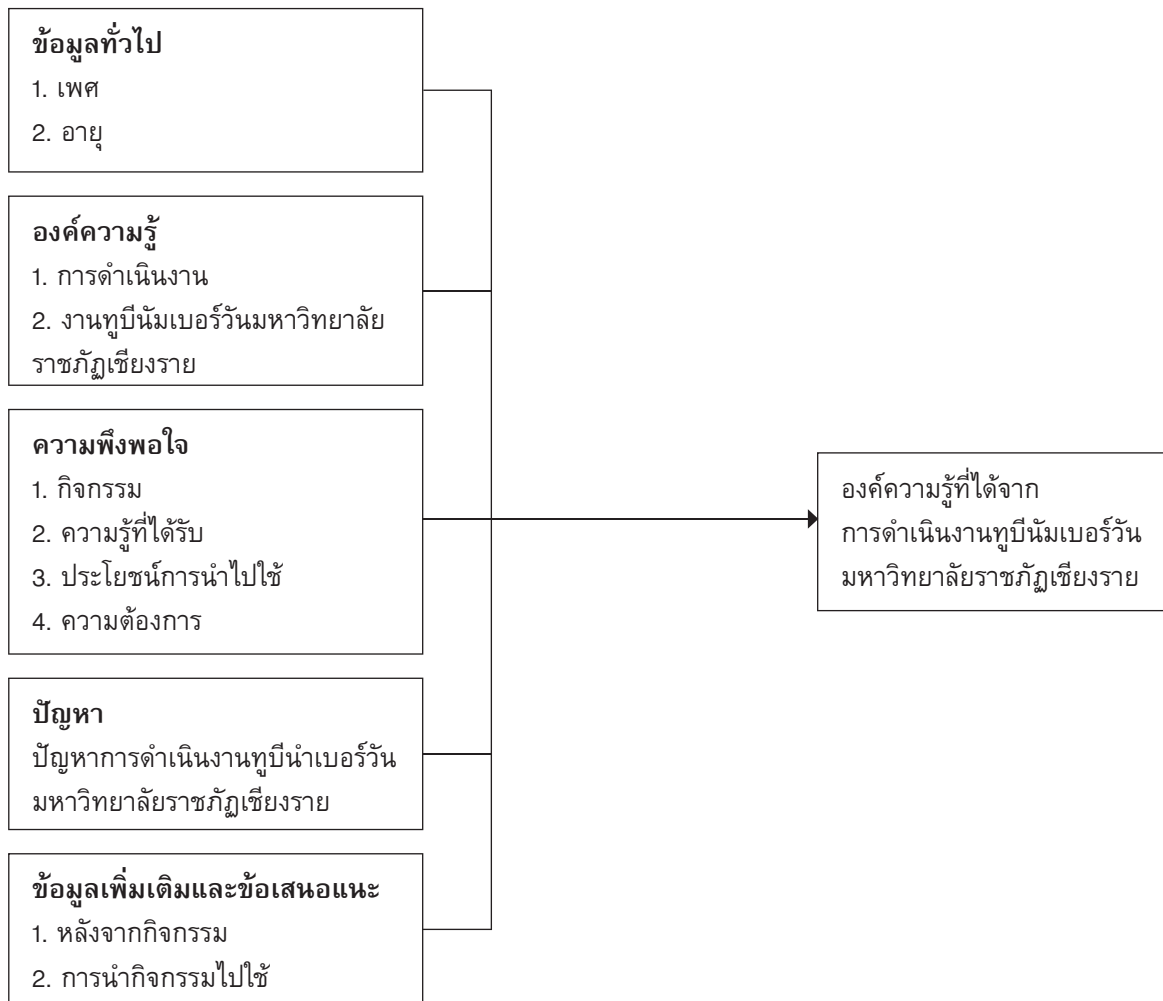
ตลอดระยะเวลา 14 ปี ชมรมทูปีนัมเบอร์วันได้มีการศึกษาพัฒนาองค์ความรู้ที่ได้จากการดำเนินกิจกรรมผ่านกระบวนการการจัดการองค์ความรู้ (KM: Knowledge Management) และจากการสำรวจประเมินความพึงพอใจของสมาชิกทูปีนัมเบอร์วันในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ได้ค้นพบองค์ความรู้ที่ได้จากการดำเนินงานทูปีนัมเบอร์วัน เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนากิจกรรมต่อยอดการคิดและนำไปปฏิบัติได้อย่างมีแนวทางที่ถูกต้องทางชมรมทูปีนัมเบอร์วันมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายจึงได้ศึกษาองค์ความรู้ที่ได้จากการดำเนินงานทูปีนัมเบอร์วันเพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างองค์ความรู้จากการดำเนินงานทูปีนัมเบอร์วันมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
2. เพื่อศึกษาผลความพึงพอใจในการดำเนินกิจกรรมของสมาชิกทูปีนัมเบอร์วัน
3. เพื่อศึกษาปัญหาของการดำเนินงานทูปีนัมเบอร์วันมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ศึกษา แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม

- 1.1 แกนนำทูปีนัมเบอร์วัน รุ่นปัจจุบัน 2554-2559 จำนวน 15 คน
- 1.2 อดีตแกนนำทูปีนัมเบอร์วัน รุ่น 2545-2553 จำนวน 23 คน
- 1.3 ผู้นำชุมชน ประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 1,500 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

- 2.1 คัดเลือกแกนนำทูปีนัมเบอร์วัน รุ่นปัจจุบัน ตั้งแต่ปี 2554-2559 จำนวน 15 คน โดยมีวิธีการ

คัดเลือกแบบเจาะจง และจากการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ

2.2 อดีตแกนนำหมู่บ้านนัมเบอร์วันที่ประสบผลสำเร็จตั้งแต่ปี 2545-2553 จำนวน 10 คน โดยวิธีการเจาะจง และผลสัมฤทธิ์ด้านการทำงาน

2.3 ผู้นำชุมชน ประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรม โดยการสุ่มแบบเจาะจงให้ครอบคลุมทุกชุมชน จำนวน 380 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

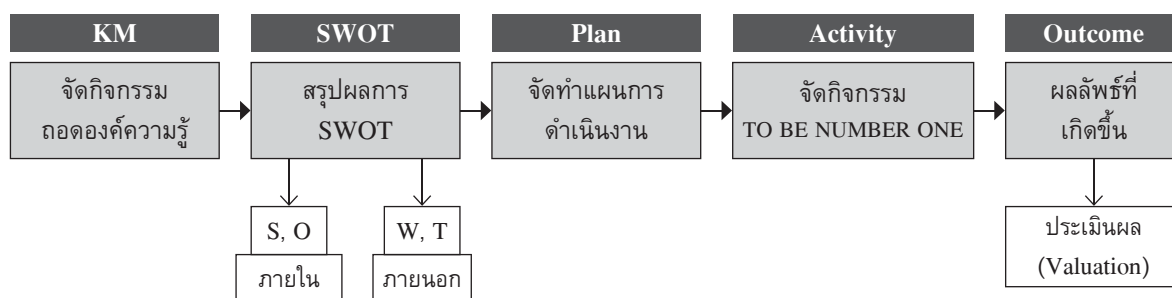
ได้จากกระบวนการจัดการองค์ความรู้ KM (Knowledge Management) โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการถอดองค์ความรู้ ของแกนนำหมู่บ้านนัมเบอร์วัน การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่มย่อย

1.1 จากการสำรวจความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรม โดยใช้แบบสอบถาม

1.2 จากข้อคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

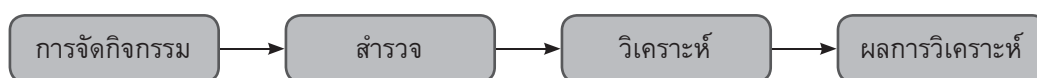
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

ได้จากการศึกษา เอกสาร ตำราวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ภาพที่ 2 ขั้นตอนการศึกษา KM (Knowledge Management)

จากภาพที่ 2 แสดงถึงขั้นตอนการศึกษา KM โดยการจัดการกิจกรรมถอดความรู้ สรุปผลการวิเคราะห์ SWOT หลังจากนั้นจัดทำแผนการดำเนินงาน จัดกิจกรรม To Be Number One จนได้เป็นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น หลังจากนั้นได้ดำเนินการประเมินผล

ภาพที่ 3 ขั้นตอนการสำรวจความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรม

จากภาพที่ 3 แสดงถึงขั้นตอนการสำรวจความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรม โดยเริ่มจากการจัดการกิจกรรม ดำเนินการสำรวจ วิเคราะห์ จนได้ผลการวิเคราะห์ผลความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล จำนวน 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เป็นคำถามเกี่ยวกับ เพศ อาชีพ รายได้ การศึกษา ภูมิลำเนา

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรม เป็นคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรม ความรู้ที่ได้รับในการจัดการกิจกรรม และการนำกิจกรรมไปใช้ในชุมชน

ตอนที่ 3 ข้อมูลเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะด้านสถานที่ วันเวลา การประสานงาน การสนับสนุนงบประมาณ การมีส่วนร่วมและด้านอื่นๆ

วิธีการสร้างเครื่องมือวิจัยและตรวจสอบข้อมูล

1. สร้างแบบสอบถาม โดยอาศัย กรอบแนวคิด ตามโจทย์ปัญหาของการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย คำถามปลายปิด (Close-ended Question) คำถามปลายเปิด (Open-end Question) และคำถาม แบบมาตราส่วน 5 ระดับ จำนวน 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปจำนวน 4 ข้อ เป็นคำถามให้เลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 6 ข้อ เป็นคำถามแบบมาตราส่วน 5 ระดับ คือ

5 หมายถึง ความพึงพอใจ มากที่สุด

4 หมายถึง ความพึงพอใจ มาก

3 หมายถึง ความพึงพอใจ ปานกลาง

2 หมายถึง ความพึงพอใจ น้อย

1 หมายถึง ความพึงพอใจ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อมูลเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะ จำนวน 5 ข้อ แบบปลายเปิด

การตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

การตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้ ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา (Content Validity)
2. นำแบบสอบถามไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด เพื่อการระดับความเชื่อมั่น (Reliability) ได้ระดับความเชื่อมั่น 85
3. นำแบบสอบถามมาแก้ไขปรับปรุง ก่อนนำไปใช้จริง
4. สอบถามความพึงพอใจ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยแยกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การเก็บข้อมูลในเชิงคุณภาพ โดยวิธีการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มย่อยจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นแกนนำ และอดีตแกนนำทูปีนัมเบอร์วัน

ส่วนที่ 2 การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ โดยวิธีการใช้แบบสอบถามถึงความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมจากผู้นำชุมชน และประชาชนผู้เข้าร่วมกิจกรรม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยวิเคราะห์จากบทสัมภาษณ์จากแกนนำทูปีนัมเบอร์วัน และอดีตแกนนำทูปีนัมเบอร์วัน และนำข้อมูลมาจัดทำเป็นความเรียง

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากโปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าสถิติความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percent) และการวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) โดยใช้เกณฑ์วัดระดับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ไว้ 5 ระดับ และแปลความหมายดังนี้

- 4.20 – 5.00 หมายถึง ความพึงพอใจมากที่สุด
 3.40 – 4.19 หมายถึง ความพึงพอใจมาก
 2.60 – 3.39 หมายถึง ความพึงพอใจปานกลาง
 1.80 – 2.59 หมายถึง ความพึงพอใจน้อย
 1.00 – 1.79 หมายถึง ความพึงพอใจน้อยที่สุด

การประมวลผล/การสังเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการประมวลผลวิจัย ดังขั้นตอนดังนี้

1. ถอดบทเรียนจากการจัดประชุมปฏิบัติการการจัดการองค์ความรู้
2. สรุปสาระสำคัญของการถอดบทเรียน
3. วิเคราะห์บทเรียน
4. เสนอผลการศึกษาค้นคว้า โดยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์

การนำเสนอผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

1. นำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบบรรยาย
2. นำเสนอรูปแบบวิจัยในรูปแบบตาราง ประกอบด้วย คำอธิบายใต้ตาราง และในรูปแบบของการบรรยาย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาองค์ความรู้ที่ได้จากการดำเนินงานทูปีนัมเบอร์วันมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย สามารถสรุปได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้จากการดำเนินงานทูปีนัมเบอร์วัน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

1. จากการดำเนินงานที่ผ่านมาชมรมทูปีนัมเบอร์วัน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ได้มีการศึกษาโดยการสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้ในการดำเนินงานทูปีนัมเบอร์วัน
2. การดำเนินงานทูปีนัมเบอร์วันของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (ชมรมแห่งแรกในประเทศไทย) เริ่มตั้งแต่ปี 2545-2559 เป็นระยะเวลา 14 ปี
3. ปัจจุบันมีสมาชิก 214,943 คน (สองแสนหนึ่งหมื่นสี่พันเก้าร้อยสี่สิบสามคน) พ.ศ.2545-2559 เพิ่มขึ้นปีละ 5,000 คน จากการรับนักศึกษาใหม่ในแต่ละปี
4. มีแผนการปฏิบัติงานประจำปี ที่กำหนดตามแผนงบประมาณรายจ่ายของทางมหาวิทยาลัย คณะกรรมการและสมาชิกมีการประชุมแผนปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับหลักการดำเนินงานยุทธศาสตร์ 3 ยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน
5. ใช้หลักดำเนินงานตามหลัก 3ก 3ย มีคณะกรรมการที่มีโครงสร้างชัดเจน มีกองทุนจากทางมหาวิทยาลัยสนับสนุน 95% มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ดำเนินกิจกรรมตามหลัก 3ย (3 ยุทธศาสตร์)
6. จัดตั้งศูนย์เพื่อนใจทูปีนัมเบอร์วัน (แห่งแรกในสถานศึกษา) วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2548 เป็นศูนย์ที่ให้นักศึกษา บุคคลภายนอกมาใช้บริการ ภายใต้แนวคิด ปรับทุกข์ สร้างสุข แก้ปัญหา พัฒนา EQ

7. นวัตกรรม ประกอบด้วย

7.1 การจัดทำตู้ไปรษณีย์ความดีทูปี๋นัมเบอร์วัน บอกความดีที่อยากจะทำ เพื่อถวายองค์ประธานโครงการ

7.2 สร้างทีมการเต้น Cover Dance เพื่อใช้ในการดำเนินกิจกรรมและร่วมประกวดในโอกาสต่างๆ

7.3 การแต่งเพลงประจำชมรม เพื่อสร้างพลัง สร้างแรงบันดาลใจ มีทั้งหมด 5 เพลง

7.4 จัดทำหนังสือ The Chang จุดเปลี่ยนของชีวิต เพื่อใช้เป็นตัวอย่าง “การที่ชีวิตไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดจะเกิดผลกระทบอย่างไร”

7.5 จัดทำรายการ TV Online เผยแพร่ทาง Social Media และเผยแพร่ทาง TV ภายในมหาวิทยาลัย เพื่อให้นักศึกษาได้เข้าถึง

7.6 จัดทำวารสารแจกจ่ายเพื่อให้ข้อมูลข่าวสารของชมรมอย่างต่อเนื่อง ปีละ 3 ฉบับ

7.7 จัดทำ Infographics ผ่านทาง Social Media เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้จากการทำงานที่เป็นประโยชน์ถ่ายทอดให้สมาชิกได้รับรู้

7.8 จัดทำ Animation ชุด สูตรลับ M-Strong “น้องเป็นหนึ่งใน” ความรู้ที่ได้จากการถอดบทเรียน KM (Knowledge Management) นำมาสรุปเป็นเนื้อหาสูตรลับ ถ่ายทอดผ่านการตูน “น้องเป็นหนึ่งใน” เพื่อถ่ายทอดการเข้าถึง

8. การสร้างและการขยายเครือข่าย

9. องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยเรื่อง ศึกษาองค์ความรู้ที่ได้จากการดำเนินงานทูปี๋นัมเบอร์วัน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ผลของการศึกษาพบว่า องค์ความรู้ที่ได้จากการดำเนินงานทูปี๋นัมเบอร์วัน ได้ค้นพบสูตรลับชื่อ M-STRONG โดย M-STRONG มีความหมาย ดังนี้

M = Mind (จิตใจ) ต้องมีจิตสาธารณะ มีจิตสำนึก มีความรักและความศรัทธาต่อองค์ประธานโครงการ

S = Skill (ทักษะ) การทำทูปี๋นัมเบอร์วันต้องมีทักษะในการคิดสร้างสรรค์และการคิดแก้ไขปัญหา

T = Transfer (ถ่ายทอด) ต้องมีการถ่ายทอดการทำงานจากรุ่นสู่รุ่น

R = Relationship (การสร้างความสัมพันธ์) ต้องสร้างความสัมพันธ์ให้การอยู่ในชมรมให้เป็นเหมือนครอบครัวและมีการทำงานร่วมกันกับทูปี๋นัมเบอร์วันเครือข่าย

O = Organize (จัดระบบ) ต้องมีการทำงานอย่างเป็นระบบ ทำงานอย่างเป็นมืออาชีพ

N = Network (เครือข่าย) ต้องมีการสร้างและพัฒนาเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกโดยใช้ประสบการณ์ตรงและหัวใจที่เป็นทูปี๋นัมเบอร์วัน

G = Grand (ยิ่งใหญ่) ต้องทำทุกอย่างออกมาให้ดีที่สุดเพื่อก้าวไปสู่หนทางแห่งความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่

10. ความสำเร็จและความภาคภูมิใจ

10.1 รางวัลระดับมหาวิทยาลัย

10.2 รางวัลระดับแกนนำ

11. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

11.1 มีความรักและความศรัทธาต่อองค์ประธานโครงการ

11.2 ผู้บริหารให้ความสำคัญ นำโครงการทูปี๋นัมเบอร์วันเข้าสู่แผนงบประมาณประจำปีของมหาวิทยาลัย ในโครงการพระราชดำรินทุลกระหม่อมหมื่นจตุรนต์นราธิราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี

11.3 มีแกนนำที่เข้มแข็ง มีรูปแบบการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น

11.4 มีกระบวนการที่เป็นระบบ โปร่งใส ตรวจสอบได้

11.5 มีคณะทำงานที่มีโครงสร้างชัดเจน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการสำรวจความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน

ความพึงพอใจในการดำเนินกิจกรรมในชุมชน ผลการสำรวจพบว่า โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อยากให้มีการจัดกิจกรรมทูบีนัมเบอร์วันขึ้นอีก รองลงมา คือ กิจกรรมทูบีนัมเบอร์วันทำให้ชุมชนเกิดความสามัคคี และน้อยที่สุด คือ กิจกรรมทูบีนัมเบอร์วันทำให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน

ส่วนที่ 3 องค์ความรู้ที่ได้จากการสำรวจปัญหาในการดำเนินงานทูบีนัมเบอร์วัน

ผลของการศึกษาปัญหาในการดำเนินงานทูบีนัมเบอร์วัน แบ่งออกเป็น 2 ด้านดังนี้

ด้านที่ 1 ปัญหาการดำเนินงานของแกนนำชมรมฯ ซึ่งมี 5 ประการ ได้แก่

1. แกนนำมีปัญหาเรื่องการเรียนที่มีเวลาไม่ตรงกันทำให้ไม่สามารถทำกิจกรรมพร้อมกันได้ทำให้ต้องมีการเลื่อนการจัดกิจกรรม และยังมีข้อจำกัดที่ต้องจัดเฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ จึงทำให้จัดกิจกรรม ไม่ได้กลุ่มเป้าหมายตามที่วางไว้
2. ปัญหาด้านการสื่อสาร เกิดการสื่อสารเข้าใจไม่ตรงกัน จึงทำให้เกิดความเข้าใจผิด ส่งผลทำให้กระบวนการในการทำงานติดขัดหรือล่าช้า
3. ปัญหาอาจารย์ผู้สอนบางคนไม่เข้าใจในการที่นักศึกษาจะทำกิจกรรมของแกนนำ มีการหักคะแนนและมอบหมายงานมากเกินไป
4. ปัญหาของแกนนำบางคนไม่รู้จับบทบาทหน้าที่ของตนเอง ว่าทำหน้าที่อะไร ทำให้งานมีความซ้ำซ้อนกัน
5. ปัญหาด้านการขาดทักษะ การมีความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน ทำให้งานออกมาเหมือนเดิมรูปแบบเดิม

ด้านที่ 2 ปัญหาการทำงานร่วมกับทูบีนัมเบอร์วัน ซึ่งมี 4 ประการ ได้แก่

1. ปัญหาเรื่องขาดงบประมาณสนับสนุนในการดำเนินกิจกรรม
2. ปัญหาด้านเวลา มีการเลื่อนการจัดกิจกรรมบ่อยครั้ง เนื่องจากสมาชิกมีเวลาไม่ตรงกัน
3. ความหลากหลายของสมาชิก ทำให้ต้องจัดกิจกรรมที่มากขึ้นเพื่อให้ตรงกับความต้องการ
4. การเบิกจ่ายงบประมาณสนับสนุน มีกระบวนการขั้นตอนที่ละเอียดและล่าช้าทำให้เป็นอุปสรรคในการทำงาน ต้องมีการสำรองเงินส่วนตัวไปใช้ในการจัดกิจกรรมจำนวนมาก

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะ

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะ ได้นำเสนอวิธีแก้ไขปัญหในส่วนที่ 3

วิธีแก้ไขปัญหาด้านที่ 1 (ปัญหาการดำเนินงานของแกนนำชมรมฯ)

1. ให้นักศึกษาแกนนำทุกคนนำตารางเรียนมาจัดระบบเพื่อหาวันที่ว่างตรงกัน
2. หาช่องทางในการสื่อสารที่เข้าใจตรงกัน และรับรู้ รับทราบพร้อมกัน โดย จัดทำ Line กลุ่ม Facebook กลุ่มเพื่อสื่อสารให้ทั่วถึงกัน
3. ทำหนังสือบันทึกจากทางชมรมถึงอาจารย์ผู้สอน เพื่อขออนุญาตให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม
4. จัดอบรมให้ความรู้บทบาทหน้าที่ของแกนนำ โดยให้รุ่นพี่เป็นพี่เลี้ยงถ่ายทอดการทำงาน
5. ศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้เครือข่าย เพื่อเกิดประสบการณ์ และมีความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ

วิธีแก้ไขปัญหาด้านที่ 2 (ปัญหาการทำงานร่วมกับทูปีนัมเบอร์วัน)

1. จัดทำแผนงบประมาณและวางแผนกิจกรรมให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับ
2. จัดทำแผนร่วมกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดช่วงเวลา โดยไม่ต้องกำหนดวันไว้ และให้มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สมาชิกเห็นความสำคัญ และจัดสรรเวลาลงตัวพร้อมกัน และจัดกิจกรรมออกมาได้
3. จัดแบ่งกลุ่มอายุสมาชิก เพื่อจัดกิจกรรมสอดคล้องกัน เช่น เยาวชนจัดการประกวดหนุ่มสาวทูปีนัมเบอร์วัน ผู้นำจัดกิจกรรมร้องเพลงพร้อมหางเครื่อง แม่บ้านมีการประกวดรางวัลยอดเยี่ยม หากมีคน 3 วัยมาร่วมกันจัดกิจกรรมเดินขบวนแฟนซีทูปีนัมเบอร์วันต่อต้านยาเสพติด ทำให้การแก้ปัญหาเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น
4. จัดทำเอกสารให้ครบถ้วนตามที่ฝ่ายการเงินต้องการ และมีความรอบคอบด้านการทำเอกสาร จะทำให้ลดขั้นตอนการแก้ไขเอกสารน้อยลง

สรุป อภิปรายผล

สรุป

จากการศึกษาองค์ความรู้ที่ได้จากการดำเนินงานทูปีนัมเบอร์วันมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. องค์ความรู้ด้านการดำเนินงานค้นพบสูตรลับความสำเร็จในการดำเนินงานทูปีนัมเบอร์วัน M-STRONG ประกอบด้วย M=Mind จิตอาสาที่มีความรักและศรัทธาต่อองค์กรประชาชนโครงการ S=Skill มีทักษะและการคิดอย่างสร้างสรรค์ T=Transfer มีการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น O=Organize การทำงานอย่างมีระบบ ทำงานมืออาชีพ N=Network มีการสร้าง ขยาย และพัฒนาเครือข่าย G=Grand ทำทุกอย่างให้ดีที่สุดสู่หนทางแห่งความสำเร็จ
2. ความพึงพอใจในการดำเนินกิจกรรมในชุมชน พบว่า โดยภาพรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อยากให้มีการจัดกิจกรรมทูปีนัมเบอร์วันขึ้นอีก รองลงมา คือ กิจกรรมทูปีนัมเบอร์วันทำให้ชุมชนเกิดความสามัคคี และน้อยที่สุด คือ กิจกรรมทูปีนัมเบอร์วันทำให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน
3. องค์ความรู้ที่ได้จากปัญหาการดำเนินงานทูปีนัมเบอร์วัน
  - 3.1 แกนนำมีปัญหาเรื่องการเรียนที่มีเวลาไม่ตรงกันทำให้ไม่สามารถทำกิจกรรมพร้อมกันได้ ทำให้ต้องมีการเลื่อนการจัดกิจกรรม และยังมีข้อจำกัดที่ต้องจัดเฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ จึงทำให้จัดกิจกรรม ไม่ได้กลุ่มเป้าหมายตามที่วางไว้
  - 3.2 ปัญหาด้านการสื่อสาร เกิดการสื่อสารเข้าใจไม่ตรงกัน จึงทำให้เกิดความเข้าใจผิด ส่งผลทำให้กระบวนการในการทำงานติดขัดหรือล่าช้า
  - 3.3 ปัญหาอาจารย์ผู้สอนบางคนไม่เข้าใจในการที่นักศึกษาทำกิจกรรมของแกนนำ มีการหักคะแนน และมอบหมายงานมากเกินไป
  - 3.4 ปัญญาของแกนนำบางคนไม่รู้จักรับทบทวนหน้าที่ของตนเอง ว่าทำหน้าที่อะไร ทำให้งานมีความซ้ำซ้อนกัน

3.5 ปัญหาด้านการขาดทักษะ การมีความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน ทำให้งานออกมาเหมือนเดิมรูปแบบเดิม

ข้อมูลเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะกิจกรรมที่จัดขึ้นมีความน่าสนใจ ควรมีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และมีงบประมาณสนับสนุนที่เพียงพอ เพราะการจัดกิจกรรมลักษณะการรณรงค์ต้องใช้ระยะเวลาและงบประมาณจึงจะเห็นผลที่แท้จริงและควรมีติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผล

จากการศึกษาองค์ความรู้ที่ได้จากการดำเนินงานทูปีนัมเบอร์วันมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายมีประเด็นอภิปรายผล ดังนี้

1. จากการศึกษาค้นคว้าความรู้ที่ได้จากการดำเนินงานทูปีนัมเบอร์วันมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย สิ่งที่ได้คือ สูตรลับ M-STRONG ประกอบด้วย M=Mind จิตอาสาที่มีความรักและศรัทธาต่อองค์กรประชาชนโครงการ S=Skill มีทักษะและการคิดอย่างสร้างสรรค์ T=Transfer มีการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น O=Organize การทำงานอย่างมีระบบ ทำงานมีอาชีพ N=Network มีการสร้าง ขยาย และพัฒนาเครือข่าย G=Grand ทำทุกอย่างให้ดีที่สุด สู้หนทางแห่งความสำเร็จ โดยเกิดจากการสะสมองค์ความรู้จากการดำเนินงานตลอดระยะเวลา 14 ปี พบว่า หากจะทำกิจกรรมทูปีนัมเบอร์วันจะต้องมี M-Mind คือ ต้องทำทูปีนัมเบอร์วันด้วยใจ มีความรักและความศรัทธาต่อองค์กรประชาชนโครงการ ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี ท่านทรงห่วงใยต่อประชาชนชาวไทย โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชนที่เป็นกลุ่มขนาดใหญ่ มีจำนวนถึง 21 ล้านคน เป็นกลุ่มที่มีคุณค่าอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ นอกจากนี้ยังถือเป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการติดยาเสพติด เนื่องจากเป็นวัยที่ต้องเรียนรู้สิ่งต่างๆ แต่ยังขาดวุฒิภาวะทางอารมณ์ที่ดีพอ รวมทั้งต้องเผชิญต่อการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและจิตใจ จึงทรงกรุณาได้รับรองเป็นองค์กรประชาชนโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งปัจจุบันได้ใช้ชื่อเพื่อให้ง่ายต่อการรณรงค์ว่า โครงการทูปีนัมเบอร์วัน เพื่อรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ภายในประเทศได้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ โดยความร่วมมือและรวมพลังของภาครัฐและเอกชน กระตุ้นและปลุกจิตสำนึกของปวงชนในชาติ ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักรู้ว่ายาเสพติดมีโทษหนักของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือองค์กรใดองค์กรหนึ่ง มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายเป็นสถาบันทางการศึกษาที่มีพื้นที่ตั้งอยู่ในเขตภาคเหนือ จังหวัดเชียงราย ได้บริการด้านการศึกษา มีนักศึกษาที่เป็นเยาวชนเข้ามาศึกษาเป็นจำนวนมาก เนื่องจากเชียงรายเป็นเขตที่อยู่ในเขตจังหวัดที่เป็นเส้นทางลำเลียงยาเสพติด มหาวิทยาลัยจึงได้พัฒนาโครงการทูปีนัมเบอร์วัน เข้าดำเนินกิจกรรมรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดทูปีนัมเบอร์วันมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2545-ปัจจุบัน รวมระยะเวลา 14 ปี โดยการทำงานที่มาจากใจที่มุ่งมั่นและศรัทธา ต่อยอดความคิดจากองค์กรประชาชนโครงการ ได้เกิดความต้องการและยั่งยืน เพื่อมุ่งหวังให้กิจกรรมการรณรงค์นี้ส่งผลให้เยาวชนไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

2. จากการสำรวจความพึงพอใจจากการทำทูปีนัมเบอร์วันลงสู่ชุมชน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้มีการจัดกิจกรรมทูปีนัมเบอร์วันขึ้นอีก มาเป็นอันดับหนึ่ง และกิจกรรมทูปีนัมเบอร์วันทำให้ชุมชนเกิดความสามัคคี ทั้งนี้เนื่องจากกิจกรรมทูปีนัมเบอร์วันเป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจในกลุ่มเยาวชนไม่ให้อยู่เกี่ยวกับยาเสพติด พัฒนาศักยภาพและคุณภาพเยาวชนให้เป็นคนรุ่นใหม่ที่มีเชื่อมั่นและภาคภูมิใจในตนเอง สนับสนุนเยาวชนและชุมชนให้จัดกิจกรรมสร้างสรรค์โดยการสนับสนุนของสังคม สร้างความเข้าใจและยอมรับผู้มีปัญหายาเสพติด โดยให้ออกมากลับมาเป็นคนดีของสังคม และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับ

การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในกลุ่มประชาชนและเยาวชนทั่วไปได้รับทราบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพาภรณ์ ไพศาลนันท์ (2554: 72-74) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชโบริกานุเคราะห์ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ในโครงการ To Be Number One ผลวิจัยพบว่า นักเรียนทราบถึงความรู้เกี่ยวกับโครงการ การรับรู้ประโยชน์ของโครงการ และการได้รับการสนับสนุนจาก ครอบครัว โรงเรียนและชุมชน ในการเข้าร่วมโครงการของกลุ่มตัวอย่างมีอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าการ ดำเนินกิจกรรมทูบีเนัมเบอร์วัน เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและชุมชนเป็นอย่างมาก และสามารถช่วยเหลือ เยาวชนให้ห่างไกลยาเสพติด และทำให้ชุมชนเกิดความรักความสามัคคีขึ้น

3. จากการศึกษาองค์ความรู้ที่ได้จากปัญหาการดำเนินงานทูบีเนัมเบอร์วัน พบปัญหาโดยภาพรวมด้าน ตัวของแกนนำ เช่น การแบ่งเวลาไม่เป็นระหว่างการเรียนกับการทำกิจกรรม ปัญหาด้านการสื่อสาร ปัญหา ด้านการขาดทักษะการคิดสร้างสรรค์ ปัญหาการไม่รับบทบาทหน้าที่ ทำให้การดำเนินกิจกรรมไม่เป็นไปตาม แผนที่ตั้งไว้ ดังนั้นชมรมทูบีเนัมเบอร์วันจะต้องมุ่งเน้นสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ตัวแทนหรือแกนนำ ให้มี ความรู้ความเข้าใจในเป้าหมายของชมรม เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของผู้ทำให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 2 การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจให้แก่เยาวชน เพื่อให้ตัวแทนหรือแกนนำตามวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) แกนนำ เยาวชนสามารถเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจให้แก่เพื่อนเยาวชน ซึ่งจะช่วยป้องกันปัญหาเสพติดในชุมชน ในอนาคต 2) เพื่อให้แกนนำเยาวชนสามารถจัดกิจกรรมพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ให้แก่เพื่อนเยาวชน ในชุมชนได้อย่างเหมาะสม 3) เพื่อให้แกนนำเยาวชนได้รับการเสริมสร้างทักษะในการช่วยเหลือเพื่อนเยาวชน ให้มีกำลังใจที่เข้มแข็งสามารถดูแลตัวเองให้ปลอดภัยจากยาเสพติด และ 4) เพื่อพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้าง ภูมิคุ้มกันทางจิตใจให้แก่สมาชิก TO BE NUMBER ONE

4. จากการศึกษาองค์ความรู้ที่ได้จากข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ โดยผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความ คิดเห็นเพิ่มเติมว่า กิจกรรมที่จัดขึ้นมีความน่าสนใจ ควรมีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและมีงบประมาณ สนับสนุนที่เพียงพอ เพราะการจัดกิจกรรมลักษณะการรณรงค์ต้องใช้ระยะเวลาและงบประมาณจึงจะเห็นผลที่ แท้จริงและควรมีการติดตามผลการดำเนินงานที่ต่อเนื่อง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่สนับสนุนการ ดำเนินกิจกรรมให้ประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติมา ก้านจักร (2556 : 149-150) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมในการบริหารงานโครงการ TO BE NUMBER ONE ของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE จังหวัดขอนแก่น พบว่า ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมใน การบริหารงานโครงการ ได้แก่ ส่วนใหญ่เป็นปัญหาด้านการสนับสนุนจากองค์การด้านงบประมาณ รองลงมา คือ แรงจูงใจด้านปัจจัยจูงใจ (ด้านนโยบายและการบริหาร และด้านชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว) การสนับสนุน จากองค์การด้านบุคลากร และการมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจ ตามลำดับนอกจากนั้นข้อเสนอแนะด้านปัจจัย จูงใจได้รับการเสนอไว้มากที่สุด รองลงมา คือการสนับสนุนด้านงบประมาณด้านวัสดุ อุปกรณ์ และการมี ส่วนร่วมในการบริหารโครงการ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ฝ่ายบริหารมหาวิทยาลัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษาสามารถใช้อำนาจความรู้ ไปใช้ประกอบการวางแผนส่งเสริมและพัฒนาชมรมทูบีเนัมเบอร์วันมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

2. องค์ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปกำหนดนโยบายด้านการประชาสัมพันธ์และใช้ในการวางแผนการสร้างสรรค์สารประชาสัมพันธ์ชมรมทูบีนัมเบอร์วันมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการจัดฐานข้อมูลองค์ความรู้ของชมรมทูบีนัมเบอร์วันมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายไว้อย่างเป็นระบบเพื่อให้ง่ายต่อการนำข้อมูลมาใช้
2. ควรมีการศึกษาวิจัยในด้านปัจจัยค้ำจุนในการทำงานสู่เป้าหมายความสำเร็จ
3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินงานของเครือข่ายที่ประสบผลสำเร็จ
4. ควรมีการจัดสรรขอบเขตด้านเวลาในการศึกษาเพื่อต่อยอดองค์ความรู้เพิ่มขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กมล รอดคล้าย. (2551). “ศธ.เผยนโยบายแก้เด็กติดยา เน้นกรองเด็กกลุ่มเสี่ยง-ฟื้นฟูคุณธรรม”. ข่าวสด, 25 ธันวาคม 2551. หน้า 15.
- กิตติมา ก้านจักร. (2556). *การมีส่วนร่วมในการบริหารงานโครงการ TO BE NUMBER ONE ของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE จังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์หลักสูตร ศึกษารณศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2545). *การคิดเชิงสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: ชัคเชสมิเดีย.
- ทิพาภรณ์ ไพศาลนนท์. (2554). *การมีส่วนร่วมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชโบริกานุเคราะห์ อำเภอมือเมือง จังหวัดราชบุรี ในโครงการ To Be Number One*. การศึกษาค้นคว้าอิสระตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อภิชัย กุลชา. (2536). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.